

กรุงเทพธุรกิจ

๑ ปีที่ ๘ ฉบับที่ 1494 วันพฤหัสบดีที่ ๘ ตุลาคม พ.ศ.2535 ๑

แผนลดการให้สารทำลายโอโซน
กับผลกระทบต่ออุตสาหกรรมส่งออก

รายงาน

ตามข้อตกลงในพิธีสารมอนทรี

ออล (Montreal Protocol) ซึ่งนานาชาติรวมทั้งประเทศไทยร่วมกันทำขึ้น เพื่อลดการใช้สารที่ทำลายชั้นโอโซน (Ozone Depleting Substances - ODSs) อันเป็นการปกป้องสภาวะแวดล้อมของโลก และมีผลตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2532 นั้น มีเงื่อนไขว่าประเทศสมาชิกต้องเลิกการใช้สาร ODSs ทุกประเภทภายในปี 2548 แต่สำหรับประเทศไทย ซึ่งยังมีการใช้สาร ODSs ในระดับต่ำ จึงได้รับการผ่อนผันให้เลิกการใช้สารดังกล่าวออกไปจนถึงปี 2558

ตามข้อตกลงดังกล่าว มีการกำหนดเงื่อนไข ให้ประเทศสมาชิกแต่ละประเทศ กำหนดมาตรการห้ามนำเข้าสาร ODSs ผลิตภัณฑ์ที่ใช้สาร ODSs หรือผลิตภัณฑ์ที่มีสาร ODSs ในการผลิต

แต่ละประเทศสมาชิก ได้มีความพยายามลดการใช้สาร ODSs ให้ได้ก่อนกำหนด เพื่อความได้เปรียบทางการค้า สำหรับประเทศไทยนั้น ตามแผนการของกรมโรงงานอุตสาหกรรมนั้น กำหนดจะให้มีการเลิกใช้สาร ODSs ในกระบวนการผลิตเพื่อการส่งออกภายในปี 2540 คงเหลือแต่การใช้ภายในประเทศ ที่มีการนำสารตัวเดิมบางชนิดกลับมาใช้อีก เช่น สารทำความเย็นในตู้เย็น อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ น้ำ

ยาแอร์ในเครื่องปรับอากาศรถยนต์ และฮาลอนในเครื่องดับเพลิง แต่ภายในปี 2558 การผลิตที่เคยใช้สาร ODSs ทุกประเภทต้องหันมาใช้สารทดแทนทั้งหมด

ตามแผนการดังกล่าวจะส่งเสริมให้มีการลดการใช้สาร ODSs โดยการตั้งกำแพงภาษีสำหรับการนำเข้าสาร ODSs ตั้งแต่ปี 2535 และนับแต่ปี 2536 จะยกเลิกภาษีนำเข้าสารที่ใช้ทดแทน รวมทั้งอุปกรณ์และเครื่องจักรที่เกี่ยวข้องกับการใช้สารทดแทน และการนำสาร ODSs กลับมาใช้ใหม่ นอกจากนี้ก็มีมาตรการให้คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน งดการพิจารณาส่งเสริมการลงทุนแก่อุตสาหกรรมที่ใช้สาร ODSs ในการผลิต

อุตสาหกรรมใช้สารทำลายชั้นโอโซนในประเทศไทย

อุตสาหกรรม ในประเทศไทยที่มีการสารทำลายชั้นโอโซน ได้แก่ การผลิตเครื่องทำความเย็น เครื่องปรับอากาศ ใช้สารจำพวกคลอโรฟลูโอคาร์บอน (CFCs) เช่น CFC-11, CFC-12, CFC-113, HCFC-22, R-500 เป็นสารทำความเย็น โดยมีสารทดแทนที่ใช้ได้คือ HFC-134a, อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งใช้ CFC-113 และ 1,1,1-trichloroethane ในการทำความสะอาดชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ แต่มีเทคโนโลยีที่ใช้ทดแทนได้คือระบบการใช้น้ำฉีด, การผลิตโฟม ซึ่งใช้ CFC-11 และ CFC-12 ในการทำให้เกิดฟองอากาศขึ้นในเม็ดโฟม มีสารทดแทนคือ เมทิลีนคลอไรด์,

ผลิตภัณฑ์สเปรย์ ซึ่งใช้ CFC-11 และ CFC-12 เป็นอากาศอัด ในกระป๋องสเปรย์ ปัจจุบันได้เริ่มมีการใช้สารอื่นที่ไม่ทำลายโอโซนมากแล้ว เช่น แก๊ส LPG และไฮโดรคาร์บอนบริสุทธิ, และการผลิตอุปกรณ์ดับเพลิง ซึ่งใช้ ฮาลอน (Halon) เป็นสารดับเพลิง

ผลกระทบ : โรงงานเล็กเทียบโรงงานใหญ่

ดร.แสงสันต์ พาณิช ผู้ช่วยผู้อำนวยการสถาบันวิจัยสิ่งแวดล้อม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กล่าวถึงผลกระทบจากแผนการลดการใช้สารทำลายชั้นโอโซนในประเทศไทย ว่าอุตสาหกรรมที่จะได้รับความกระทบกระเทือนมาก ได้แก่ อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ขนาดเล็ก ซึ่งยังขาดความรู้ในการใช้สารทดแทน ซึ่งต้องใช้เทคโนโลยีค่อนข้างสูง ทำให้เสียเปรียบโรงงานขนาดใหญ่ ซึ่งเป็นของบรรษัทข้ามชาติ และมีผู้เชี่ยวชาญ รวมทั้งเทคโนโลยีที่เหนือกว่า จึงสามารถเลิกใช้สาร CFC ได้เร็วกว่า ทำให้เกิดความได้เปรียบในการตลาดต่างประเทศ

"ในวงการสิ่งแวดล้อมอื่นๆ นั้น มีผู้ให้ความรู้มากมาย แต่ในวงการสารทำลายชั้นโอโซน ทั้งภาครัฐและเอกชนของไทย ยังไม่มีผู้ที่จะให้คำปรึกษาทางด้านนี้ได้ดีพอ ยังต้องอาศัยต่างประเทศเป็นหลัก" ดร.แสงสันต์ กล่าว

การตกแก่ผู้บริโภค

นายประพัฒน์ โพธิ์วิฑูณ เอกชาธิการ สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ให้ทัศนะว่า การ

ลดการใช้สารทำลายชั้นโอโซน ไม่ควรทำโดยการตั้งกำแพงภาษี สำหรับการนำเข้าสารชนิดนี้ เพราะในช่วงระยะเปลี่ยนแปลงนี้ ประเทศผู้ผลิตเริ่มลดปริมาณการผลิตลงทำให้มีราคาแพง แต่ผู้ใช้ในประเทศก็จำเป็นต้องนำเข้า เพราะยังไม่สามารถหาสารอย่างอื่นมาทดแทนได้ ถ้ามีการตั้งกำแพงภาษี ผู้ประกอบการคงต้องหาทางออกโดยการผลักรถไฟไปให้ผู้บริโภค คนเห็นว่าการผลักรถไฟโดยใช้วิธีอื่น มากกว่าการรถไฟของผู้ที่ยังใช้สารตัวเดิม

นายประพัฒน์ กล่าวถึงผลกระทบจากการลดการใช้สารทำลายชั้นโอโซน ต่ออุตสาหกรรมผลิตเครื่องทำความเย็นว่า จะไม่มีผลมากนัก เพราะอุตสาหกรรมประเภทนี้ส่วนใหญ่เป็นการร่วมทุนกับต่างชาติทั้งนี้ และมีความพร้อมที่จะเปลี่ยนไปใช้สารตัวใหม่อยู่แล้ว

ทยอยตัดขึ้นราคาอีก

นายนิพนธ์ ไชยศิริภิญโญ กรรมการบริษัทโตโยต้า มอเตอร์ จำกัด กล่าวว่า การลดการใช้สารทำลายชั้นโอโซน จะมีผลกระทบต่ออุตสาหกรรมรถยนต์มากที่สุด โดยเฉพาะการเปลี่ยนนำยาทำความเย็นในเครื่องปรับอากาศรถยนต์ จากเดิมที่ใช้ CFC-11 หรือ R-11 และ CFC-12 หรือ R-12 มา

เป็น HFC-134A หรือ R-134A โดยที่สารตัวเดิมมีราคาทั่วโลกประมาณ 100 บาท แต่เมื่อใช้ R-134A จะมีราคาทั่วโลกประมาณ 1,000 บาท นอกจากนี้ การเปลี่ยนมาใช้ยาตัวใหม่ ต้องมีการเปลี่ยนระบบคอมเพรสเซอร์ของเครื่องปรับอากาศอีกด้วยซึ่งราคาจะสูงกว่าเดิมถึง 2 เท่า ดังนั้น รถยนต์ที่เปลี่ยนมาใช้ระบบเครื่องปรับอากาศแบบใหม่ที่ใช้กับสารทดแทน CFC จะต้องมีราคาสูงขึ้นอีกอย่างแน่นอน

รัฐมนตรีทำได้ตามแผน

นายวีระ มาวิจักขณ์ ผู้อำนวยการกองวัตถุมีพิษและเคมีภัณฑ์ กรมโรงงานอุตสาหกรรม กล่าวว่า กรมโรงงานจะกำหนดให้รถยนต์ที่ออกจากสายการผลิตตั้งแต่ปี 2537 เลิกใช้สาร CFC-11 และ CFC-12 ให้ใช้ HFC-134a แทน สำหรับรถยนต์รุ่นเก่าที่ยังใช้เครื่องปรับอากาศแบบเดิม ก็จะทำให้มีการนำสารตัวเก่านำกลับมาใช้ใหม่ โดยทางกรมโรงงานฯ มีโครงการที่จะตั้งศูนย์วิจัยคลีนนิ่งยาทำความเย็น เพื่อเก็บน้ำยาเก่า มาผ่านกระบวนการนำกลับไปใช้ใหม่ ซึ่งคาดว่าจะได้ถึงปี 2558 ตามกำหนดให้เลิกใช้สารทำลายโอโซน รถยนต์ที่ยังใช้ระบบเครื่องปรับอากาศแบบเดิมคงจะหมดสภาพไปแล้ว